

ԼՈՒՍԱՔԵՐ

ԼՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՒԱԳԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԻՆԳԵԱՐԹԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՀԱՍՏԵ
ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԼՈՒՍԱՔԵՐ ԼՐԱԳԻՐ
ԳԱՀԻՐԷ
Administration du journal arménien
LOUSSAPER
Boite Postale 868 Le Caire (Egypte)

ԲԱԺՆԵԳԻՆ
Եղիշտու Սրտասանման
Որչ արշ. Եղիհն
Տարեկան 100 20
Վեցամսեայ 50 10
Եռամսեայ 25 5

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Նամակ և գրամ արկի վարչարանի հասցեին
Չեացիրները եւ չեն պարգևիր
Ծանուցումներու համար մասնաւոր պայմաններ
Խմբարարութեան կը գտնուի Մանուր Փաշա Խալիճ, Բրամուէի
գէթի վրայ, Գաթի և Կար տը Յիւսէի բաւական մէջ:

ԼՈՒՍԱՔԵՐ
ՕՐԱՅՈՅՑ

Եր. 1 Հոկտեմբեր

Սրբ. եօթանասուն և երկու աշակերտաց Բա. Ի.

Խնայողութիւնը ընտանիքի մը
փոքերանցն է:

Կեր. 2 Հոկտեմբեր

Անոնք որ բանէ մը չեն գործա-
նար՝ շատ բանի կարօտ կը մնան:

Բշ. 3 Հոկտեմբեր

Ուր որ բանավարութիւնը կը
տիրէ հոն փափազները կը հնազան-
դին:

ԽՈՍՔԷ ԳՈՐԾԻ

Անգղափոխական մարմիններու կողմ-
աւորութիւնն ի վեր թուրքիոյ և
Ռուսիոյ, ինչպէս և արտասահմանի
բոլոր հայ գաղութներուն մէջ ան-
պակաս են դառն գանգաւորներ և սուր
քննադատութիւններ անոնց դէմ:
Ոչ միայն հասարակ ժողովուրդը, որ
ամեն հիմնարկութեան արժէքը ա-
նոր արդիւնքն է միայն կը դառնայ,
ս'չ միայն կառավարական պաշտօնեա-
ներ և շահատէր փառապաններ որ
ներքին խռովութիւններու դէմ բը-
նական դժգոհութիւն մը կ'ունենան,
ս'չ միայն անգղայ հոգիները, որոնց
համար ազգ և հայրենիք նշանա-
կութիւն չունին, — հապառաւ շատ,
շատ երեւելի հայեր, քաղաքական,
եկեղեցական և մտաւորական ասպա-
րէզներու մէջ փայլող հայեր, փորձ-
առու, խմտաւոր, անշահախնդիր և
ճշմարտագէտ ազգասէր հայեր չեն
դադրած հրապարակաւ կամ մաս-
նաւոր շրջանակներու մէջ մեղադրել
այլ և այլ հրատարակութիւնները, և
շարժումները որ այս կամ այն Բե-
ղափոխական կուսակցութեան կողմէ
կատարուած են տարբեր ժամանակ-
ներու մէջ: Նշանակութեան արժանի
կէտ մըն է որ այդ կուսակցութեանց
անդամներէն շատեր ալ, թունդ յե-
ղափոխական հոգիով մեծցած ու
համբաւ փաստած գործիչներ, փոր-
ձառութիւններու շրջաններ անցընե-
լէ և գործնական դասեր առնելէ
ետքը հրաժարած են հիմա, և ազ-
գին հոծ մեծամասնութեան պէս չե-

զորներ դարձած՝ աւելի կամ պակաս
խառութեամբ կը պախարակեն իրենց
նախկին ընկերներուն ուղղութիւնն
ու գործերը:

Բայց յեղափոխական մարմիննե-
րը չեն լսիր ոչ մէկուն թէեւ իրենց
մէջ անհամաձայն և պատակաւոր կը
շարունակեն ընթանալ իրենց շար-
քին վրայ, ու բարձրագոյն կ'ազդու-
կեն, (չգիտենք ո՞ր աստիճան անկեղծ
համոզումով) թէ իրենց ընտրած շա-
ւիղը միակն է որ կ'առաջնորդէ դէպի
ազգային փրկութիւն: Որոնցմէ,
ինչ անհաշիւ անհատներէ կը կազ-
մուին այդ մարմինները, անոնք ինչ
նկարագրի, ինչ գիտութեան, ինչ
փորձառութեան տէր մարդիկ են,
ինչ հեղինակութեամբ ստանձնա-
ծ են գեղավարի կամ առաջնորդի դե-
րը, — ասոնց մասին բաւարար ծա-
նոթութիւն չունի ազգը, և սակայն
անոնք ազգէն կը պահանջեն բաց-
արձակ փաստութիւն իրենց խել-
քին և սրտին վրայ, և անսահման
զոհողութիւն, — զրաւական զոհողու-
թիւն, բարոյական զոհողութիւն և
արիւնի զոհողութիւն:...

Արդարութիւնը կը պահանջէ
սակայն, խոտովանիլ որ եթէ այդ
մարմինները մեղադրելի են իրենց
գիտակցի կամ անգիտակցի սխալ-
ներուն համար՝ բուն մեղաւորները
երենք չեն: Բուն մեղաւորները ազ-
գին այն անհատներն են որ հայու-
թեան անունով կատարող, բայց
հայութեան շահն ու կեանքը փճա-
ցնելու միայն ծառայող այսպիսի սխալ
արարքները խօսքով միայն կը քննա-
դատեն, ասոնց գործնական բոլոր մը
տանելու անոնց դէմ:

Ոչ ժամանակ է որ վերջ տրուի
քննադատական ամուլ խօսքերու, և
անոնց յաջորդէ գործքերու շրջա-
նը: Բեղափոխական ծանօթ մարմին-
ներուն գործունէութիւնները կամ
օգտակար են կամ Պատակաւոր: Եթէ
օգտակար են՝ պէտք է որ մտաւոր ա-
նոնց, եթէ վնասակար են՝ պէտք է
հնարաւոր միջոցներով արգիլել զա-
նոնք: Մեր ազգին ու հայրենիքին
դէմ աններելի մեղք մըն է, դաւա-
ճանութիւն մըն է այն սպասողա-
կան, անտարբեր դիրքը որուն մէջ

կը մնանք առհասարակ: Այսօր կը
գտնուինք մեր ազգային կեանքի
ճգնաժամային շրջաններէն մէկուն
մէջ, ու ամեն ազնիւ հայ պէտք է որ
իրեն համար նախադէպ նկատէ
Չեզոք մակդիրը: Հայ ցեղը արտա-
սահմանի մէջ վարկաբեկ ու իր բը-
նաշխարհին մէջ բնավիճիչ ըլլալու վը-
րայ է, ինքիքերնիս գլուխնիս բե-
րնք: Բանաստեղծական թախքնե-
րով ու սնամէջ ճառերով չխաբիւր
մենք զմեզ, ամեն մէկ կաթիլ արիւն
որ հայու երակէն կը հոսի, ամեն
մէկ թիզ հոգ որ հայու ձեռքէն կը
խալի, ամեն մէկ հայ անհատ որ
հիւսիսի հողէն կը գաղթէ՝ մահացու
հետքով մըն է մեր ազգի կենսակա-
նութիւնէն: Ինչ ընենք որ խնայողի
մեր պիտի ամեն մէկ շամոնդաղը,
ինչ ընենք որ երկարի մեր ողբաւորի
պահճը — ահա այս է ներկայ վայրկեա-
նիս անյետաճգիլի խնդիրը որուն
վրայ պէտք է մտածեն արտասահ-
մանի ամեն հայերը:

Այս նպատակին հասնելու ու-
սովին միջոցն է, մեր կարծիքով՝
ԽՈՍՔԷ ԳՈՐԾԻ անցնիլ, և ասոնց
վայրկեան կորսնցնելու կազմակերպել
Հայկական ընդհանուր Միութիւն
մը որ անվիճելի իրաւունք ունենայ
ազգին անունով խօսելու և գործելու:

ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՅՈՂՆԵՐՈՒՆ

«Լուսաբեր»-ի յաջորդ թիւն
սկսեալ պիտի վայելենք Տիար Սր-
փար Արփարեանի աշխատակցու-
թիւնը:

Մեծայայտ ենք որ մեր հասարա-
կութիւնը պիտի գիտնայ արժանա-
պէս ողջունել հանրածանօթ հրապա-
րակազրին երեսու մը Եղիշտու հայ
լրագրութեան մէջ:

ՄԵՐ ԲԱԺՄԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կը յիշեցնենք որ «Լուսաբեր»-ի
առաջին տարեշրջանը կը վերջանայ
յառաջիկայ Նոյեմբերի 30ին:

ՊԱՐՈՒ

Գ.
Կովկասի արդիւնագործութեան գլխա-
ւոր կեդրոնն եղող այս քաղաքը ազգայնա-
կութեան թիւը կը հասնի 200,000-ի: Ազգա-
բնակչութեան մեծամասնութիւնը կը կազմեն
թիւրքերը, յետոյ հայերը, ռուսները, լեհե-
րը, հրեաները, վրացիներն ու երոպացի-
ները: Կարելի է բոլոր թէ աշխարհի վրայ
գտնուող ամեն ազգ իր ներկայացուցիչն
ունի Պարսի մէջ:
Եթէ նկատի առնենք որ Պարսն
1860 թիւն միայն բնակչութիւնը 15,000
բնակիչ ունէր՝ արդէն կարելի կ'ըլլայ մա-
կարելի թէ այդքան կարճ ժամանակի մը
մէջ որքան մեծ յառաջդիմութիւն ունեցած է:
Իրեն զորով քաղաք մեծ բանակու-
թեամբ պաշտպանութիւն կալ Պարսն, կը վ-
կասի և Ռուսաստանի ամեն քաղաքներէ
զատ նաեւ Պարսկաստանէն ու այլ երկիր-
ներէ:
Կեանքը, ազգութեան պայմանները կը
թալով միշտ զգայի կերպով կը սղին, մա-
նաւանդ բնակարանները: Ընդհակառակը
քաղաքին մէջ ամեն տեսակ հաղորդակցու-
թեանց միջոցները անհամեմատ կերպով
աժան են: Հեռախօսն ու ելեքտրականու-
թիւնը իրենց գիւրամատչելի պայմաններով
խիստ շատ ընդհանրացած են:
Քաղաքը ձմեռն և տարան եղանակ-
ներուն համար ունի յատուկ ընկալներ,
իսկ չիլի շատ կանոնաւոր թատրոն մի-
այն մէկ հասո: Եւնքը կը պատկանի Հա-
ճի Զէյնալ Թաղիէփին՝ որ Պարսի հա-
րուստ թիւրքերուն մէջ առեւտրէ երեւելին է:
Ոչ թաւաքին մէջն է, որ աղքի
կ'ունենան ինչպէս ամեն ազգի նոյնպէս և
Հայկական հրամաժողովական Բնակչութեան
ներկայացուցիչները, Թաղիէփի թատրոնէն դատ
կան ինչ մը արահներ, փողբիլ բեմերով,
թէ քաղաքին մէջ և թէ ինչ քաղաք, Պա-
րսկանի ու Պիպի-Լիպովի ուր միշտ ներ-
կայացուցիչներ կը տրուին ամեն ազգէ թա-
տերական սիրողներու խմբերուն կողմէ:
Քաղաքին մէջ կան քանի մը հասա-
րակաց պարտէզներ, արուեստի և գրամ-
ուստի առաջ բերուած, Աստուծոյ մէջ ամեն
նշանաւորն է քաղաքայեան կանոն, որուն
հողերն ու ծառերը բերուած են հեռաւոր
վայրերէ, և ծախս նշանաւոր է աւելի քան
... մէկ միլիոն բուլղար:
Պարսն օժտուած է ինչ մը հասարա-

կաց գրադարան—ընթերցարաններով. ասոնց մէջ ամենէն ճոխը և ընդարձակը՝ Հայոց Մարզասիրական Ընկերութեան Հիմնարկութիւնն է, որմէ ամեն ազգ օգտուած է. կան ամեն ազգէ խառն՝ Գեղարուեստասիրաց ընկերութիւններ, և հասարակական դասախօսութիւններ, ներկայացումներ ու զուարճութիւններ կազմակերպող միութիւններ:

Վաղաքն ունի բազմաթիւ պետական և մասնաւոր ուսումնարաններ: Իրաւ է թէ ամեն ազգէ խառն երկսեռ ուսանողներուն մէջ կա՛յ ընկերական ոգի, որքան որ թոյլ կրնայ տալ կրթական վարչութիւնը իր սմանդուկ ծրագրով, սակայն ընդհանրապէս կը պակսին անոնցմէ բարեկրթութիւն ու բարոյական բացարձակ մաքրութիւն մը... Այդ դպրոցներու միջնորոտները ուղղակի կը թունաւորեն երկսեռ պատանիներու մաքուր հոգիներն ու երեւակայութիւնները...

Կան քանի մը տեսակ բարեգործական հիմնարկութիւններ: Որքանոց մը, ուր 50ի չափ ամեն ազգէ խառն որբեր կը սովորին կարգաւ գրել, և որեւէ դիւրին արհեստ: Գիշերային ապաստանարան մը, ուր կ'երթան քնանալ անոնք որ պառկելու տեղ մը չունին: Անկեղծաց մը, անտէր ծերերու և հաշմանդամներու համար: «Մսուր» անունով հաստատութիւն մը՝ ուր կը պատրաստուին օրուան ընթացքին այն երեխաները, որոնց ծնողները կ'երթան աշխատելու՝ օրտպահիկնին ճարելու համար:

Ասոնցմէ զատ կան նաեւ քանի մը ձրի ճաշարաններ, կար ու ձեւ և ուրիշ մէկ երկու տեսակ պարզ արհեստներ սովորեցնող դպրոցներ:

Վերջապէս Պաքուի մէջ կայ... «Կանանց պաշտպան» ընկերութիւն մը, սրուն նպատակն է՝ ինչպէս որ իր անունէն ալ կը հասկցուի՝ զգուշացնել, փրկել այն երիտասարդ կիները և աղջիկները, որոնք անառակութեան ճանկը ինկած են և կ'իյնան: Ընկերութիւնը որ խեղճուկ արհեստանոցով ապաստանարան մը բացած է, պատասպարեալները մեծ թիւ մը չեն կազմեր: Ասկէ չպիտի եզրակացնել սակայն թէ Պաքուի մէջ անառակութիւնը քիչ է...

Թաղորդ յօդուածներով մենք կ'աշխատենք ակնարկ մը ձգել Պաքուի անտեսական վիճակին, առեւտրական ու արդիւնաբերական ընդհանուր ձեռնարկութեանց վրայ:

Ս. Մ. ԾՈՅՏԻԿԵԱՆ

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԱԼԻԻ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՐԴԻՆ

ՏՈՒՍԾ ՀՐՈՎԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆ

(Շար. և վերջ)

Իմ կամքս է որ անհամաձայնութիւն չըլլայ ձրիստաններու և իմ հօր ու փառաւոր ժողովուրդի միջեւ: Եթէ մէկը որեւէ բանի մէջ յանդգնի խախտել ձրիստաններու համար գրածներէս բան մը, որոնք արժանացած են իմ ողորմութեան, թող մեղաւոր ճանցուի աշխարհի իրեն: Աստուծոյ կամքը չկատարող, որ ներշնչած է ինձի ձրիստաններուն բարեբարութիւնը, ազատել զանոնք ամեն տեսակ հաւածանքներէ և ճնշումներէ. ահա այս նպատակով է որ կը շնորհեմ այս խաղաղարար հրովարտակը, որ ես ձրիստաններու և իմ մերձակներու խնդրանքով ախա կնքեցի յայնու Աստուծոյ, մարգարէներու և բոլոր սուրբերու — սկսեալ առաջինէն մինչեւ վերջինը համաձայն Աստուծոյ:

Ճոյ պատուիրանին, որ հրեշտակին և սուրբ մարգարէին ձեռքով մեզի հասած է, և որ մեզ կը թելադրէ հնազանդիլ օրէնքներուն ու կատարել մեր պարտաւորութիւնները, նոյնպէս և անխախտելի պահել Աստուծոյ ինձի ներշնչուած այս վճիռը առ այն՝ թէ իմ իշխանութեանս տակ եղած ձրիստաններուն, որոնք իմ ժողովուրդս կը կազմեն, ես պարտաւոր եմ բարեբարել և ազատ պահել ամեն տեսակ զժախտութիւններէ և հարստահարութիւններէ, որուն համար ինչպէս ես, նոյնպէս ալ իմ ժողովուրդս, որ ցրուած է ի սփռու աշխարհի, արժանի կ'ըլլաք շնորհաց: Իշխանաւորներուն կը հրամայեմ որ ձրիստաններէն հարկ հաւաքած առնին՝ առաջնորդին իմ ցուցմունքներով: Վերաւորանք չպատճառել, զանոնք չհալածել, անոնցմէ ոչ զոք չստիպել իւր կեանքի եղանակը փոփոխելու — ո՛չ մենակեացները, ո՛չ ձրիստանները և ո՛չ ալ ճգնաւորները: Վարդիչներուն արգելք չհանդիսանալ՝ տարածելու համար իրենց հաւատքը. չարել ձրիստաններուն տունները, գիւղերը, քաղաքները. չը կողոպտել անոնց ստացուածքը, և եկեղեցիներու շինութեան ժամանակ՝ չարգիլել անոնց զանգակներ ունենալ: Իմ այս վճիռս կամ հրամանս լուծողը կը խախտէ Աստուծոյ պատուիրանը և արժանի է յաւիտենական պատժի:

Թագաւորը, կամ ով որ ալ լինի, ո՛չ միայն բռնի կերպով չէ կարող ձրիստանները միւսլիման դարձնել, այլ մինչեւ իսկ իրաւունք չունի անոնց հետ կրօնի մասին որեւէ վիճաբանութիւն ունենալ: Եթէ ամենքը պարտաւոր են անոնց հետ հաշտ ապրիլ և ի հարկին պաշտպանութիւն և հովանաւորութիւն ցոյց տալ, և ամենուրեք պիտի աշխատին զաւրի փորձանքներու առաջն առնելու: Եթէ հայերը եկեղեցի կամ վանք շինելու համար պէտք ունենան որեւէ օժանդակութեան, նոյնպէս քաղաքներու բարեկարգութեան և իրենց տուններուն համար, միւսլիմանները պարտաւոր են օգնել անոնց, բաժին հանելով իրենց անժառանգ մնացած ստացուածքներէն՝ իրեն: Ողորմութիւն առանց ես ստանալու ակնկալութեան, և անոնց ամեն մի ձեռնարկութեան մէջ պէտք է տան օգտակար խորհուրդներ, որովհետեւ Աստուծոյ և Աստուծոյ մարգարէին աշխատէ հաճելի է: Այս հրամանը խանգարողը և փոփոխութեան ենթարկողը անհաւատարիմ և դաւաճան կը ճանչցուի Աստուծոյ Մարգարէին առջեւ, կը զրկուի անոր հովանաւորութենէն, և Մարգարէն կը պատժէ աշխարհի պատուիրանազանցը: Եթէ խոսքով, եթէ որեւէ մէկը չհնազանդիր այս պատուիրանին՝ այնպիսին անհաւատն կը ճանչցուի պերճափառ Ապուլ—Թալիպի որդի որբազնասուրը Ալիի կամքին, որուն հրամանները միւսլիմանները պարտաւոր են կատարել յօժարակամ սիրով, ամենուն խնամք և բարեք ընելով, քանի որ կանգուն է երկիրը մինչեւ ի կատարած աշխարհի ի փառս Տիեզերքի Արարչին: (Նոր—Դար)

ԱՐՏԱՔԵՐ

ԿՈՎԿԱՍ

Պաքուի Պիպի—Էյպաթ կոչուած վայրի նաւթահանքերուն մէջ աշխատող ֆրանսացի ճարտարագէտ մը, Պ. Գիմանի, որ փե-

տրուարեան կատարածներու ժամանակ շատ մը հայ ընտանիքներ փրկած էր, լինպտ. 7-ին յարձակում կրելով թիւրքերէն, քաջարար ինկեր է, ամօթ համարելով փախչիլը: Ենթադրուած ամեն ջանքերը անօգուտ կ'անցնին, և վերջ ի վերջոյ վայրագ խուժանը դայն ողջ ողջ կայրէ:

—Թիֆլիզ հրատարակուող պաշտօնական «Կապիւլակ» թերթի խմբագիր նշանակուած է «Նովոյէ Վրէմիա»ի աշխատակից Պ. Ա. Ա. Սոլովյով:

—Ինպտ. 11-ին Թիֆլիզի քաղաքային խորհրդարանին վրայ եղած յարձակման հետեւանքով ֆուտուղ բոլոր խանութպանները դիմեր են ոստիկանական վարչութեան, և իրենց կրած ֆեստիւրին համար հատուցում պահանջեր են:

—Նախկին փոխարքայ կոմս Վարանցով Տաշքովի Պաքուի մէջ ունեցած նաւթահանքերու վերջին դէպքերէ կրած ֆեստը կը հասնի մինչև 10 միլիոն ռուպլի:

—Պաքուի երկաթուղիի կայարանին մէջ բռնուած են 348 հակ կողոպտուած իրեղններ, որոնք թիւրքերը կը փոխադրէին զանազան վայրեր:

—Էլձիսիսայ կողմերը գտնուող Ուշի գիւղի թուրքերը միանալով ուրիշ քանի մը գիւղերու թիւրքերուն հետ, միասին յարձակում գործեր են իւրանշաւան հայաբնակ գիւղին վրայ, և հայերու ու թիւրքերու մէջ տաք կռիւ մը տեղի ունեցեր է:

—Նուխիէն և Աստրախանէն տրուած լուրերը կը հաստատեն թէ այդ տեղերու հայերն ալ ահ ու դողի մէջ են, որովհետեւ իրենց դրացի թիւրքերը խիստ զրգուած վիճակի մը մէջ կը գտնուին:

—Ահ ու սարսափի մէջ են նաեւ Զիլանշիրի գաւառին մէջ գտնուող Հասան—Ղայա, Սարով, Սովալան, Եարմալ, Մարաղա և վերին ու վարին Չայուն հայաբնակ գիւղերը: Եթէ իշխանութիւնը շուտափոյթ օգնութեան չի հասնի՝ կոտորածն անխուսափելի է: Փախչելու հնարաւորութիւն ալ չունին անոնք, որովհետեւ չորս կողմերին շրջապատուած է բազմաթիւ թիւրք գիւղերով:

ՊԱՐՍԻԱՆՍԻԱ

«Գրօշակ»ի տեղեկութիւններուն նախելով՝ Պարսիկ կառավարութիւնը Թեհրանի մէջ ձերբակալած է կովկասէն եկած լրտես մը, որ շատ ժամանակէ ի վեր Պարսիկներէ, և մասնաւոր մոլաններէ կազմուած ժողովներու մէջ հայերու դէմ աշխույժութիւն կը ծաւալէր: Իրեն վրայ գրտնուած թուղթերէն յայտնուած է որ այս լրտեսը Ռուսական դեսպանատան կողմէ վարձուած էր: Գեսպանը միջամտեց ազատելու լրտեսը, բայց Պարսկական դատաւար իշխանը մերժեց, մինչեւ որ շահը վերանայ: Այսպէս լրտեսներ երեւցած են Ղազվինի կողմերը և ուրիշ գեղեր ալ:

ՀԻՃՈՋԻ ԵՐԿԱՅԻՄԻԱՆ

Անցած շաբթու Պէյրութ հասնուած են Հիճալի երկաթուղիին յատկացած մեծաքանակ նիւթեր: Եւրոպա ապագրուած շատ մը վաճառներ և վայրաշարժներ ալ կը սպասուին հոն:

Վալիֆայի նաւահանգստին մէջ աշխատութիւնները յառաջ կը տարուին փութով: Պէյրութէն Դամասկոս գրկուեցան ջուրի 12 շաւմարաններ, զտիշ գործիք-

ներովը միատեղ: Սոսնք երկաթուղիին զանազան կէտերուն վրայ պիտի դրուին ուխտաւորներու գործածութեան համար:

Կ. Պոլսոյ մէջ շինուած վահան—մըզկիթ մըն ալ հասած է Դամասկոս:

ԱՆԴՆԻՍ ԵՒ ՖԻՆԱՆՍ

Մարքի խնդրոյն վերաբերութեամբ ֆրանսայի նախարարական ժողովին մէջ Պ. Տէլբասէի ըրած յայտարարութիւնները, զորս «Մաթին» լրագիրը երեւան հանեց, մեծ ազդեցիկ կը հանեն եւրոպական թերթերու մէջ:

Պ. Տէլբասէ պնդած է որ քաղաքավար կերպով մերժուի Մարքեան խնդրոյն համար Գերմանիոյ առաջարկած դեսպանաւորութիւնը, և վստահացուցած է որ Անգլիա, Սպանիա, Իտալիա, Ռուսիա և Միացեալ Նահանգներն ալ պատրաստ են մերժելու իրենց մասնակցութիւնը: Մասնաւորաբար է որ այդ տէրութիւնը պատրաստ է մինչեւ վերջը պաշտպանելու Ֆրանսան, և ի հարկին զինուորական ուժով օգնելու անոր:

Միեւնոյն աղբիւրէ կ'իմացուի նաեւ թէ Անգլիա բերանացի կերպով խոստացած է որ եթէ երեւէ Գերմանիա յարձակի ֆրանսայի վրայ՝ ինքը պիտի գրաւէ Քիլի ջրանցքը և 100,000 զօրք պիտի հանէ Շվեդիկ—Հոլանդիայի ցամաքը:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Թիֆլիզի Յովնանեան աղջկանց վարժարանի աշակերտուհիները արձակուել են անորոշ ժամանակով, որովհետեւ դեռ յայտնի չէ թէ ո՞վ պիտի կառավարէ դպրոցը: Հայոց հոգեւոր իշխանութեան թէ կովկասի ուսումնարանական վարչութիւնը:

—Ս. Պատրիարքը օրհնութեան կոնդակ մը դրկած է Ռուսոստիկ վաճառականներէն Տիար Սարգիս Գոյոյմանին, որ ինչպէս կը յիշուի՝ հազար ոսկի արժողութեամբ իր սեպակական մէկ շէնքը նուիրած էր ազգին, գործածուելու իրեն կրթական մանկապարտէզ՝ տեղին նախապատրաստական տղայոց համար:

ՎԱՍՊՈՒՐԱԿԱՆԻ ՆԱՀԱՆԴԵՐ

Վանէն Էրօ Արմէնիա-ին զրկուած նամակ մը կը քաղենք հետեւեալ տխուր լուրերը:

Սովը ոկսած է. և անոր հետ՝ զաւթակաւութեան հոսանքը: Ժողովուրդը իր տունը տեղը թողնելով՝ մէկ գաւառ ուրիշ գաւառ կ'երթայ բարբարոսութիւններէ խուսափելու և մուրացկանութեամբ ապրելու համար:

Կառավարութիւնը այս վիճակին մէջ ալ խոտորէն կը պահանջէ տուրքերը, որով աւելի կը շատնայ զաւթակաւութիւնը: Կարծես թէ գիտմամբ՝ անգույթ պաշտոնեաներ կ'ընտրուին այս կողմերու հարկեր հաւաքելու համար: Անթի ժողովուրդէն կը պահանջուի իրենց պարտքէն տասնապատիկ աւելի տուրքեր: Սորք գիւղի բոլոր բնակիչները գացին տեղաւորուելու Վանի բոլորաթիւր: Արտերուն մեծ մասը փրկուելու ձեռքը անցաւ: Կոնթ գիւղին մէջ մարդ չմնաց, բացի երեք պատու կիներէ, որոնք ամառի տուններուն մէջ կը հսկեն բուերու պէտ: Այս գիւղին մէջ ցորենի հատիկ չէ մնացած, և հողերը Բորքի աղային ձեռքը անցան:

Լատուս գիւղին մէջ Օսման աղան վրանց հայերու հողերուն մեծ մասը...

Սպաղանքի բնակիչները դէպի Մոկս գաղթեցին, ջիւրտ երեւելիներու բռնութեանց պատճառով...

Խշտունիքի միման ալ շատ ցաւալի է, Հիւսէյին աղա անհամար շարիքներ կը գործէ...

ՏԵՂԱԿԱՆ

Ինչպէս արդէն հատարակած էինք, ամսոյ 22ին Լ. Գ. Ֆառնի տղապատկան է...

Սյա աղիւն պէտք է յիշել թէ Տիարը Տօքթ. Ժամկոչեան և Բնկերը նոյն է...

Երեսփ. Բնդ. Ժողովի Բ. Ասենապետ Տիար է...

ԲԱՐԵՍԻՐԱՅ ԲՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԶԵԹՈՒՆԻ ԱՂԵԲԱՆԳՐԻՍ (ԵԳԻՊՏՈՍ)

Առ խմբագրութիւն կը փութամ ի գիտութիւն արգոյ հա...

ԹԵՐԹՈՒՆ «ԼՈՒՍՈՒՆ»-Ի

ԿԱՆԱՅԻՐՈՐԹԻ ՀԱՄԱՐ ԿԸ ԶԱՐԳԱՐՈՒԹԻՒՆ (ՇԱՐ. և ՎԵՐՋ)

Ուրիշ կին մը կ'ընդունի թէ այո, կանանց մեծ մասը էրկ մարդը հրապուրելու նպատակաւ...

ստրակութեան յայտարարել թէ Զեթունի Բարեխորաց ընկ. տնօրէն Ժողովի նախկին...

Միջոցառում յարատեւութիւն ընկե. րութեան, Միամ ազգութարար

ԲԱՐԵՍԻՐԱՅ ԲՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԶԵԹՈՒՆԻ ԱՂԵԲԱՆԳՐԻՍ 10 Հոկտ. 1905

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ Ի ՆՊԱՍՏ

ԿՈՒԿԱՍԻ ՀԱՅ ԿԱՐՕՏԵԼՈՑ Զ. ՅՈՒՅԱԿ ՆՈՒՐԱՏՈՒՆ

Table with 2 columns: Item description and Amount. Includes items like 'Ստեփան Արեւան', 'Գ. Ս. Խաչատուրեան Եղբարք', etc.

Համագումար՝ զրշ. ոգջ 2501.75

Ն Ե Ր Ք Ի Ն

Բ. Խոտիլին երկրորդ որդին իշխան Մուհամէտ Ալի Ալպ է...

Երկրորդը զարդարեալ էր ընտրելով իր քրտուղարը Պ. Բենեթը...

Թամիլի (Ֆէյլմ) մէջ ճարտարագէտ Պ. Մամալունի սպանման խնդիրը...

Խանրա Ասոր համար կանանց զարդարութեան փափաքը ներքին բնական իրողութեան մը...

Իսկ մարդոց մէջ անտեսական այս կարգը խանգարուած է, Հոս արուն է որ գրաւած է...

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Բարիդ, 12 հոկտ. — Պ. Տէլքասէ «Էգո տը Բարի» մէկ ներկայացուցիչին հետ...

Եօթնամս, 12 հոկտ. — Բարիտանական նաւախումբը խանդավառութեամբ...

Բարիդ, 12 հոկտ. — «Ֆիկար»-ին ուղղուած նամակի մը մէջ Պ. Տէլքասէ կ'ըսէ...

Եօթնամս, 12 հոկտ. — Խանդավառ ընդունելութիւն մը կատարուած է...

Թօքթի, 12 հոկտ. — Ծովակալ Նօէլ հոս հասաւ իր սպայակցութեամբ և հաղար մարդով...

Բարիդ, 12 հոկտ. — Բօլոտումի մը մէջ, զոր «Լիմանիլի» կը հրատարակէ, Պ. Ժօնէս կ'ըսէ...

Բարիդ, 12 հոկտ. — Բօլոտումի մը մէջ, զոր «Լիմանիլի» կը հրատարակէ, Պ. Ժօնէս կ'ըսէ...

Բար կինը մարդուն համար կը զարդարուի Այս մարդն է որ կը ստիպէ կինը զարդարուիլ...

Ընկերութեան այս մեծ ազդեցիկ միակ հնարաւոր զարմանք կրկին կ'ընթերցուի...

ցուցած է որ Մեծն-Բրիտանիա իրեն խոստացած էր իր օգնութիւնը...

Պերլին, 13 հոկտ. — Կը կարծեն գիտնալ թէ Միջկիս կէս-պաշտօնապէս վստահացուցած է...

ՍԱԿԱՐԱՆ

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes names like 'Էրեկ Երեկուան Ժամը', 'Էրեկ Երեկուան Պանք', etc.

Կան ըրէք զայն, և իսկոյն իր վրայէն մէկ-դի պիտի նետէ իր ազատ շարժումը...

ՄԻՆԿԵՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հեղափոխական Պրիմի Զօթիի դիմաց, մասնաճիւղ Նոր Պալատի դիմաց

Գ Ա Հ Ի Բ Է

Մ Ո Ւ Մ Բ Ի

Բարիկի 1901ի Յուլիանական տարին մէջ ԱՌԱՋԻՆ ՄԲՅԱՆԱԿ-Աշխարհի Կենտրոն ՄԵՏ Ժամանակակից լուսավորողական և քաղաքացիական ճիւղի կը զբաղուի մեր Յուլիանական տարին լինելու

S. S T E I N

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Ս. ՇԹԵՅՆ

ՀԵՐԱՅԵՐԻՉ Ն. Բ. ԽՏԻՎԻՆ

ԱՐԱՊԱ ԵՒ ԽԱՏՐԱ, ԷՋՊԵՐԻՆԷ

Կիսերու, Այրերու և Տղաներու

ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

Գիները Չափաւոր են

ԱՆԴՐԵՆ ՆՈՐԱՅԵՐՈՒԹԻՒՆ

Երկրորդական վերամշակում (տառադարձ) տպարանները բնակարան կը զբաղուին

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆԱԿԱՆ ՏՈՒՆ

ՃԻՎԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Negociants—Commissionnaires

ՊԵՅՆ - ԵՒ - ՍՈՒՐԵՅՆ

ԳԱՀԻՐԷ

ՅՈՒՆԵՍԿՈՒ ԳՕԼԵՃԻՆ ԴԻՄԱՅ

Մ. Ա. Ս. Ն. Ա. Ի. Ո. Ր. Ճ. Ի. Դ.

ԸՄՊԵԼԻԲԵՐՈՒ

Jph. Etournaud & Cie

Cognac

Ժողով Եթուսի և Ընկ. Գոնիսպ

L. Bezagu & Cie

Bordeaux

Լ. Պէղակի և Ընկ. Պոստու

Garnier—Chevrier

Meursault

Կառնիէ և Շըվաիէ Մէթրոպոլի

ՄԻ ՃԱՇԷՔ !!!

Բայց միայն Կ. ՊՕԼՍՈՅ ճաշանք, Շարա-Ապտիլ-Ազիզ, Եգիպտական թատրոնին դիմացը, ուր պիտի գտնէք Արեւելեան ճաշակով եփուած համեղ կերակուրներ, լաւ սպասարկութիւն մը, կատարեալ մաքրութիւն, և չափաւոր գիններ

Փորձեցէք և գոհ պիտի մնաք

Ճաշարանի տնօրէնութիւնը բընականաբար մէջ ճաշկերպութի պատրաստութիւններ կը ստանան լաւագոյն պայմաններով

ԾԱԽՈՒ ԳՐԲԵՐ

Լուսարբերի խմբագրատան մէջ

Ղըշ. ողջ

Յրանահայ նոր Բառագիրք պատկերազարդ, Գուրտոն Լուսինեան, երկու հատոր

120

History of Armenia. by Ter Gregor. (Պատկերազարդ Հայոց պատմ. անգլիերէն)

15

Լուսինեան, Մեղիք Ս. Դաւիթ Բէկ

5

Կիպրոս Կղզի, Բակուրան Լուսարբեր Հաւաքածոյ, Ա. Պրակ

2

ՏԲԹ. ՕՎԱՏՐԱ

Որ իր ուսումը և փորձառութիւնը ստացած է Բարիկի առաջնակարգ հիւանդանոցներուն մէջ և որ Երկր տարուան միջոցին Գահիրէի մէջ բաղմամբ յաճախորդներ չահած է՝ շատ կարճ ժամանակի մը մէջ կը դարձանէ նոր սկսած կամ հինցած հոստիները, շիմախոր (կուլմիլիթէր), միզանցքի կծկումները, փամփշտատապը (սիսթիթիս) և ծննդական և միզային զործարաններու հիւանդութեանց հետեւանքները, կը դարձանէ նաև սիֆիլիսը և ժորթային հիւանդութիւնները

Հիւանդ կ'ընդունի ամեն օր ժամը 9-12 կէս օրէ առաջ, և 3-6 կէս օրէ վերջը, իր բնակարանը Մէհմէտ Ալի փողոց, Ամերիկեան զբոսայգի-առանցքին վրան

“ԲՈՒՌՆԷ ԵՐՈՐԲԷՆ”

LE COURRIER EUROPÉEN

Hebdomadaire international

Rédaction et Administration; 280 boulevard Raspail, Paris.

Comité de direction: Bjørnstjerne Bjørnson, Jacques Novicow, Nicolas Salmeron, Gabriel Seailles, Charles Seignobos, Giuseppe Sergi.

Redacteur en chef, Louis Dumur.

Secretaires

Arne Hammer et Charles Chanvin

Administrateur, R. Pierre

Իր վարչական մասնաժողովի անդամներէն զատ աշխատակից ունի Թօլսթոյ, Լամպրոզ, Ֆան Պար, Ֆրեդերիք Բապի, Լըրուա-Պօլիէօ, Պաուս Սոյլէմայու, Մեթիլիւնը, Բօլ Ատան Էն, Էն, Էն

Ամեն երկրի մասին կը հազորդէ տեղեկութիւններ Որջապային քաղաքական շարժումին հետեւի փափաքող ամեն անձի համար անհրաժեշտ շարաւրթներով մին է

Բաժանորդագին

Ֆրանսա՝ տարեկան 42 ֆր. Ուրիշ երկրներ » 45 - վեց ամիս՝ 8 ֆր. շոքա ամիս՝ 4 ֆր.

ԲԱԶՄԱՎԷՊ

ԱՄՍՏՐՊԻ

ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ

ԵՒ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ

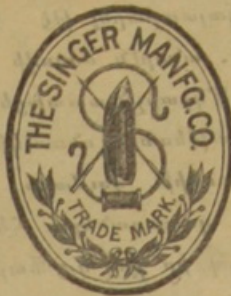
Բաժանդինն է ոչ ապահովագրական 10 ֆր. խոս-ապահովագրական 13 ֆր.

Հասցէ՝

«PAZMAVE»

(Italie)

St. Lazar, Venise

Խրաբանչիւր Մինկըր մեքենայի փնայ փըն տաել այս փաճառանիշը (marque)

ՔՍԱՆ ՄԻԼԻՕՆ մեքենաներ սպասած և Աւելագործի ձրի դասեր և մեքենաներու ձրի նորոգութիւն գնողներու տան մէջ՝ վճարման դիւրութիւններով՝ Մինկըր կարի մեքենաները աշխարհի լաւագոյններն են (29)

ԼԱ ՆԵՒԻ-ԵՈՐԻՔ

L A N E W - Y O R K

ԱՄԵՆԱՅԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԴՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.Ը

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

— 0330 —

Կը դործէ 82 կառավարութեանց հսկողութեան ներքին

1903 Յունվար 1ին երաշխաւորեալ գոյքն է Ֆրանք 1,827,000,000 ԼԱ ՆԵՒԻ-ԵՈՐԻՔ 812,711 ապահովագրեալ ունի որք կը կազմեն Ընկերութիւնը որոնց կը պահանքի բոլոր շահերն 1903ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը Ֆրանք 27,670,882

ԼԱ ՆԵՒԻ-ԵՈՐԻՔ տնտեսական բոլոր միջոց հիմա ուրիշ որ և է Ընկերութեան մը յանձնուած բոլորներէն աւելի անկաշկանդ եւ շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, ըլլայ դադար, ճամբորդութեան, մահուան տեսակ, ներուն եւ պատճառին, անձնասպանութեան եւ մինչև իսկ պատերազմի տեսին Տնտեսական բոլոր կ'երաշխաւորէ փոխառութիւններ երեք տարի ապահովագրին վճարելէ յետոյ առանց յետագայ ապահովագրին հաշուի առնելու, այս փոխառութեանց գումարները զատ զատ նշանակուած են բոլորին մէջ, 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց սովորի, վճարումները զադրեցնելէ մինչև 5 տարի վերստին նշանակելու առանձնաշնորհ տամնաց ապահովագրները 5 առ 100 տոկոսով հաշուով, մէկ տարեկան ընկէ յետոյ իրաւանց կորուստ կ'վազրութեան երկարաձգումը, բոլորին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ, առանց հաշուի առնելու անվճար մ'նացած ապահովագրները

ԼԱ ՆԵՒԻ-ԵՈՐԻՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայման ալ ունի, որ աշխարհի մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամենէն աւելի նպատաւորն է Աւելի մանրամասնութեանց համար գիմել «Լուսարբեր»ի խմբագրատունը

ՏՕՔԻ. Ի. ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

ԱՍԱՄՆԱՐՈՅԺ

ՇԱՐԱ ԲԱՄԵԼ, ԹԻԻ 3, ԵՆՓԸՔՅԱ ԶՕԹԵԼԻ ԴԻՄԱՅԸ

Կը դարձանէ տկուայի և լինտերու ամեն տեսակ հիւանդութիւններ, երկրորդական և ուրիշ միջոցներով, ըստ նորագոյն և կատարելագործեալ գրութեանց

Կը պատրաստէ ոսկիէ աղաններ և կամրջակներ (travaux aux ponts et couronnes) որոնք առանց արհեստական քիմիքի և առանց ամրացուցիչ թելի (crochet) կ'ապահովեն արհեստական աղաններու տոկունութիւնը և տեսականութիւնը

Նոյնպէս՝ կը պատրաստէ քառյուղէ լինտերով աղաններ, և առանց ցաւի կը քաշէ փնատուած աղանները, լինտերու կամ ընդհանուր ջիգի բու վայրկեանական թմբութեամբ

Յաճախորդներ կ'ընդունի ամեն օր, առտուան ժամը 9էն—իրիկուան 6ը

ՊԱՏԱՆԻ

Chigwell, London.

Պատկերազարդ ամսաթիւերով, Խրաբանչիւր թիւի մէջ 10-12 պատկերներ կը գտնուին, ազոց համար խիստ հետաքրքրական, Գին երկուք ու կէս Շիլլին, Կէս Շիլլին, Երկուքն ալ կ'ընան ստացուի «Լուսարբեր» խմբագրատունէն

ՊԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԵԻԵԼԵԱՆ ԽՆԴՐՈՅ ԵՒ

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ

2 Հատոր, 676 էջերէ բաղկացեալ Գիմել՝ Prof. G. Thoumaian Chigwell, Essex.

Գին փոստի ծախքով երեք ու կէս Շիլլին